

LOIS, DÉCRETS ET ARRÊTÉS RÉGLEMENTAIRES

MINISTÈRE DE L'ÉDUCATION NATIONALE ET DE LA CULTURE FRANÇAISE ET MINISTÈRE DE L'ÉDUCATION NATIONALE ET DE LA CULTURE NÉERLANDAISE

F. 81 — 277

20 JANVIER 1981. — Loi modifiant les lois sur l'enseignement primaire, coordonnées le 20 août 1957, en vue de rendre obligatoire dans l'enseignement primaire organisé ou subventionné par l'État un programme commun d'activités manuelles et d'initiation esthétique pour les filles et les garçons (1)

BAUDOQUIN, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Les Chambres ont adopté et Nous sanctionnons ce qui suit :

Article 1er. L'article 13 des lois sur l'enseignement primaire, coordonnées le 20 août 1957, abrogé par la loi du 19 juillet 1971 relative à la structure générale et à l'organisation de l'enseignement secondaire, est établi dans la rédaction suivante :

« Article 13. L'État organise, là où le besoin s'en fait sentir, un enseignement maternel et un enseignement primaire. »

Art. 2. L'article 14 des mêmes lois coordonnées, abrogé par la loi du 19 juillet 1971 relative à la structure générale et à l'organisation de l'enseignement secondaire, est établi dans la rédaction suivante :

« Art. 14. § 1er. L'enseignement maternel de l'État est dispensé dans les écoles gardiennes de l'État et dans les classes gardiennes annexées aux établissements d'enseignement primaire de l'État.

(1) Voir :

- Documents du Sénat :
- 197 (1977-1978) :
- N° 1 : Proposition de loi.
- N° 2 : Rapport.
- Annales du Sénat :
- 1er juin 1978.
- Documents de la Chambre des représentants :
- 420 (1977-1978) :
- N° 1 : Projets transmis par le Sénat.
- 211 (S.E. 1979) N° 1 :
- N° 2 : Amendements.
- N° 3 : Rapport.
- Annales de la Chambre des représentants :
- 12 juillet 1979.
- Documents du Sénat :
- 224 (S.E. 1979) :
- N° 1 : Projet amendé par la Chambre des représentants.
- N° 2 : Rapport.
- N° 3 : Amendements.
- Annales du Sénat :
- 31 janvier 1980.
- Documents de la Chambre des représentants :
- 211 (S.E. 1979) :
- N° 4 : Projet réamendé par le Sénat.
- Annales de la Chambre des représentants :
- 17 décembre 1980.
- Adoption. — Séance du 18 décembre 1980.

WETTEN, DECRETEN EN REGLEMENTAIRE BESLUITEN

MINISTERIE VAN NATIONALE OPVOEDING EN NEDERLANDSE CULTUUR EN MINISTERIE VAN NATIONALE OPVOEDING EN FRANSE CULTUUR

N. 81 — 277

20 JANUARI 1981. — Wet tot wijziging van de wetten op het lager onderwijs, gecoördineerd op 20 augustus 1957, ten einde in het door de Staat georganiseerd of gesubsidieerd lager onderwijs voor meisjes en jongens een gemeenschappelijk programma van manuele activiteiten en van beginselen van esthetica verplicht te maken (1)

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groot.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Artikel 13 van de op 20 augustus 1957 gecoördineerde wetten op het lager onderwijs, opgeheven bij de wet van 19 juli 1971 betreffende de algemene structuur en de organisatie van het secundair onderwijs, wordt hersteld in de volgende versie :

« Artikel 13. De Staat richt kleuteronderwijs en lager onderwijs in waar daaraan behoefte bestaat. »

Art. 2. Artikel 14 van dezelfde gecoördineerde wetten, opgeheven bij de wet van 19 juli 1971 betreffende de algemene structuur en de organisatie van het secundair onderwijs, wordt hersteld in de volgende versie :

« Art. 14. § 1. Het kleuteronderwijs van de Staat wordt vestrekt in de rijkskleuterscholen en in de kleuterklassen verbonden aan de lagere onderwijsinstellingen van de Staat.

(1) Zie :

- Stukken van de Senaat :
- 197 (1977-1978) :
- Nr. 1 : Wetsvoorstel.
- Nr. 2 : Verslag.
- Handelingen van de Senaat :
- 1 juni 1978.
- Stukken van de Kamer van volksvertegenwoordigers :
- 420 (1977-1978) :
- Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- 211 (B.Z. 1979) Nr. 1 :
- Nr. 2 : Amendementen.
- Nr. 3 : Verslag.
- Handelingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers :
- 12 juli 1979.
- Stukken van de Senaat :
- 224 (B.Z. 1979) :
- Nr. 1 : Ontwerp gewijzigd door de Kamer van volksvertegenwoordigers.
- Nr. 2 : Verslag.
- Nr. 3 : Amendementen.
- Handelingen van de Senaat :
- 31 januari 1980.
- Stukken van de Kamer van volksvertegenwoordigers :
- 211 (B.Z. 1979) :
- Nr. 4 : Ontwerp opnieuw gewijzigd door de Senaat.
- Handelingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers :
- 17 december 1980.
- Aanneming. — Vergadering van 18 december 1980.

§ 2. L'enseignement primaire de l'Etat est dispensé dans les écoles primaires de l'Etat, dans les internats de l'Etat pour enfants dont les parents n'ont pas de résidence fixe et dans les classes primaires annexées aux établissements d'enseignement de l'Etat.

§ 3. Le Roi crée les établissements, écoles, sections, classes et cours nécessaires à cette fin.

La création des établissements se fait par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

§ 4. L'Etat peut créer des internats pour les enfants dont les parents n'ont pas de résidence fixe.

L'organisation de ces internats fait l'objet d'un arrêté royal. »

Art. 3. L'article 15 des mêmes lois coordonnées, abrogé par la loi du 19 juillet 1971 relative à la structure générale et à l'organisation de l'enseignement secondaire, est établi dans la rédaction suivante :

« Art. 15. Le Roi répartit l'enseignement des matières en classes, sections, degrés et autres subdivisions. Il arrête les règlements des divers enseignements.

Il prend toute mesure propre à améliorer et à développer l'enseignement de l'Etat.

Les Ministres de l'Education nationale, chacun en ce qui le concerne, arrêtent, pour chaque niveau d'enseignement, le nombre d'heures par semaine à suivre par les élèves ainsi que le contenu du plan d'études. »

Art. 4. Dans l'article 50, § 1, des mêmes lois coordonnées, le premier alinéa est remplacé par ce qui suit :

« § 1er. L'instruction primaire comprend nécessairement l'enseignement de la lecture, l'écriture, les éléments du calcul (le système légal d'unités de mesure), les éléments de la langue française, néerlandaise ou allemande, selon les besoins des localités, la géographie, l'histoire de Belgique, les éléments du dessin, des notions de sciences naturelles, des notions d'hygiène, le chant, l'éducation physique, la sécurité routière, les activités manuelles et l'initiation esthétique. »

Art. 5. A l'article 18 de l'arrêté royal du 27 octobre 1966 fixant les normes de population scolaire dans les écoles maternelles et primaires, sont ajoutés un c) et un d), ainsi formulés :

« c) Les maîtresses spéciales de travaux féminins, nommées définitivement, stagiaires ou assimilées, peuvent être chargées des leçons d'activités manuelles et d'initiation esthétique.

Ces leçons d'activités manuelles et d'initiation esthétique remplacent dans ce cas le cours de couture et sont organisées dans les mêmes conditions qu'en a) et b) de cet article.

d) Des la publication de la loi au *Moniteur belge*, il ne sera plus créé ni subventionné de nouveaux emplois de maîtresses spéciale de travaux féminins.

Dès la publication de la loi au *Moniteur belge*, les maîtresses spéciales de travaux féminins démissionnaires ne seront plus remplacées. »

Art. 6. Dans l'arrêté royal du 20 août 1967 portant coordination des lois sur l'enseignement primaire est inséré un article 50bis libellé comme suit :

« Art. 50bis. Le Roi fixe le nombre d'heures minimum par semaine à suivre par les élèves. Il fixe les cours obligatoires qui doivent être retenus au plan d'études, après demande d'avis préalable de l'inspection de l'enseignement de l'Etat et de l'enseignement subventionné et concertation préalable avec les pouvoirs organisateurs, conformément à l'article 5 de la loi du 29 mai 1959. »

Art. 7. L'article 50, § 1, des lois coordonnées du 20 août 1957 sera abrogé à partir du moment où les cours obligatoires qui doivent figurer au plan d'études pour l'enseignement primaire, organisé ou subventionné par l'Etat, auront été fixés par arrêté royal, comme il est prévu à l'article 50bis des lois coordonnées sur l'enseignement primaire.

§ 2. Het lager onderwijs van de Staat wordt verstrekt in de rijkslagere scholen, in de internaten voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben en in de lagere klassen verbonden aan de onderwijsinrichtingen van de Staat.

§ 3. De Koning brengt de daartoe nodige inrichtingen, scholen, afdelingen, klassen en cursussen tot stand.

De inrichtingen worden tot stand gebracht bij een in Ministeraad overlegd koninklijk besluit.

§ 4. De Staat kan internaten oprichten voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben.

De inrichting van deze internaten wordt bij koninklijk besluit geregeld. »

Art. 3. Artikel 15 van dezelfde gecoördineerde wetten, opgeheven bij de wet van 19 juli 1971 betreffende de algemene structuur en de organisatie van het secundair onderwijs, wordt hersteld in de volgende versie :

« Art. 15. De Koning deelt de leerstof in volgens de klassen, afdelingen, graden en andere onderverdelingen; Hij bepaalt de reglementen der verschillende onderwijstakken.

Hij treft de nodige maatregelen tot verbetering en uitbreiding van het rijksonderwijs.

Voor ieder onderwijsniveau stellen de Ministers van Nationale Opvoeding, ieder wat hem betreft, het aantal door de leerlingen te volgen wekelijkse lessen vast, alsook de inhoud van het leerplan. »

Art. 4. In artikel 50, § 1, van dezelfde gecoördineerde wetten wordt het eerste lid vervangen als volgt :

« § 1. Het lager onderwijs omvat noodzakelijk het onderricht in het lezen, het schrijven, de grondbeginselen der rekenkunde (het wettelijk stelsel van de meeteenheden), de grondbeginselen der Nederlandse, Franse of Duitse taal, volgens de behoeften van de plaatsen, de aardrijkskunde, de geschiedenis van België, de grondbeginselen der tekenkunst, enige begrippen van natuurwetenschappen, enige begrippen van gezondheidsleer, de zang, de lichamelijke opvoeding, de verkeersveiligheid, de manuele activiteiten en de beginselen van de esthetica. »

Art. 5. Aan artikel 18 van het koninklijk besluit van 27 oktober 1966 tot vaststelling van de schoolbevolkingsnormen in de kleuter- en lagere scholen worden een c) en een d) toegevoegd, luidende :

« c) De bijzondere leermeesteressen vrouwelijke handwerken, die vastbenoemd, stagiaires, of ermee gelijkgesteld zijn, kunnen worden belast met het geven van de lessen manuele activiteiten en beginselen van esthetica.

Deze lessen manuele activiteiten en beginselen van esthetica vervangen dan de naaicursussen en worden georganiseerd onder dezelfde voorwaarden als in a) en b) van dit artikel.

d) Vanaf de bekendmaking van de wet in het *Belgisch Staatsblad* worden geen nieuwe betrekkingen van bijzondere leermeesteressen vrouwelijke handwerken meer ingesteld of gesubsidieerd.

Vanaf de bekendmaking van de wet in het *Belgisch Staatsblad* worden ontslagnemende bijzondere leermeesteressen vrouwelijke handwerken niet meer vervangen. »

Art. 6. In het koninklijk besluit van 20 augustus 1967 houdende coördinatie van de wetten op het lager onderwijs wordt een artikel 50bis ingevoegd, luidende :

« Art. 50bis. De Koning bepaalt het minimumaantal wekelijkse lessen te volgen door de leerlingen. Hij bepaalt de verplichte leervakken die in het leerplan dienen te worden opgenomen, na inwinning van het voorafgaand advies van de inspectie over het rijksonderwijs en het gesubsidieerd onderwijs, en na voorafgaand overleg met de inrichtende machten, overeenkomstig artikel 5 van de wet van 29 mei 1959. »

Art. 7. Artikel 50, § 1, van de op 20 augustus 1957 gecoördineerde wetten op het lager onderwijs wordt opgeheven van het ogenblik waarop de verplichte leervakken die moeten voorkomen in het leerplan voor het lager onderwijs, georganiseerd of gesubsidieerd door de Staat, bij koninklijk besluit zullen zijn bepaald zoals voorzien in artikel 50bis van de gecoördineerde wetten op het lager onderwijs.

Art. 3. Les articles 1, 2 et 3 entrent en vigueur le 1er septembre 1971 et les articles 4 et 5 entrent en vigueur le jour de la publication de la loi au *Moniteur belge*.

Promulguons la présente loi, ordonnons qu'elle soit revêtue du sceau de l'Etat et publiée par le *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 20 janvier 1981.

BAUDOIN

Par le Roi :

Le Ministre de l'Education nationale,

W. CALEWAERT

Le Ministre de la Communauté flamande
et adjoint à l'Education nationale,

G. GEENS

Le Ministre de l'Education nationale,

Ph. BUSQUIN

Vu et scellé du sceau de l'Etat :

Le Ministre de la Justice,

Ph. MOUREAUX

Art. 3. De artikelen 1, 2 en 3 treden in werking op 1 september 1971, en de artikelen 4 en 5 treden in werking op de dag van bekendmaking van de wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 20 januari 1981.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Minister van Nationale Opvoeding,

W. CALEWAERT

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap
en adjunct voor Nationale Opvoeding,

G. GEENS

De Minister van Nationale Opvoeding,

Ph. BUSQUIN

Gezien en met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,

Ph. MOUREAUX

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

N. 81 — 278

23 DECEMBER 1980. — Decreet houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest (1)

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

De Vlaamse Raad heeft aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Enig artikel. In de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging wordt in hoofdstuk II een afdeling III ingevoegd, luidend als volgt :

Afdeling III

Bijzondere bepalingen voor het Vlaamse Gewest

Artikel 32bis. In afwijking van het bepaalde in artikel 8, eerste lid, kan de Koning in het Vlaamse Gewest, bij een in de Vlaamse Executieve overlegd besluit, maatschappijen voor afvalwaterzuivering oprichten, waarvan Hij de gebiedsgrenzen bepaalt en de dag van inwerkingtreding vaststelt.

De Koning kan een gedeelte van een kunstmatige waterweg, die aardrijkskundig gelegen is in het bekken van een bepaalde maatschappij, aan het gebied van een andere maatschappij toevoegen.

Artikel 32ter. De maatschappij voor afvalwaterzuivering bedoeld in artikel 8, eerste lid, 1, en de maatschappijen bedoeld in deze afdeling zijn, elk voor hun gebied, belast met :

1. het opstellen en uitvoeren van de programma's voor zuivering van het afvalwater van de openbare riolen of dat waarvan de zuivering haar door de ondernemingen is opgedragen.

In dat opzicht hebben ze onder meer tot taak :

a) de bestaande zuiveringsinstallaties op openbare besturen, instellingen van openbaar nut of intercommunale verenigingen over te nemen, aan te passen, te verbeteren;

b) de plannen voor nieuwe installaties op te maken of te doen opmaken en uit te voeren;

c) deze installaties te exploiteren of te doen exploiteren, te onderhouden of te doen onderhouden;

2. het toezicht op de lozingen van afvalwater die krachtens artikel 5 aan de vergunning onderworpen zijn;

3. de opsporing van elke oorzaak van waterverontreiniging.

Artikel 32quater. De voorzitter en een of meer ondervoorzitters van de algemene vergadering van de waterzuiveringsmaatschappijen bedoeld in artikel 32bis, worden door de Koning uit de gouverneurs van de betrokken provincies benoemd. De ambtstermijn duurt vier jaar.

Kondigen dit decreet af, bevelen dat het met 's Lands zegel zal worden bekleed en in het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 23 december 1980.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap,

M. GALLE

Gezien en met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,

Ph. MOUREAUX

(1) Zitting 1980-1981.

Bescheiden van de Vlaamse Raad. — Ontwerp van decreet, stuk 22, nr. 1 en 2. Handelingen. — Mondeling verslag. — Bespreking en aanneming. Vergadering van 18 december 1980.